

Moje inovativne prakse

Saradnja sa COI Step by Step počela je 2016. godine, kada sam sa projektom "Gradski turistički vozič na solarni pogon" ušao u uži izbor za najinovativnije nastavnike

Moja saradnja sa **COI Step by Step** počinje još 2016.godine prijavom na Konkurs za najinovativnije prakse u kategoriji profesora u srednjim školama sa praksom-Gradski turistički vozič na solarni el.pogon. Te godine sam ušao u uži izbor 10 najinovativnijih nastavnika u kategoriji srednjih škola. Nastavio sam i dalje da radim i te godine sam sa svojim učenicima (njih 6) uz pomoć **Fondacije** tuzlanske zajednice formirao omladinsko udruženje **Ekosol** baš kroz daljnju implementaciju ovog projekta kada smo izradili solarni punjač za mobitele sa kojim smo učestvovali na **Burch Olimpijadi** i osvojili 5.mjesto. Godinama radeći kao profesor u srednjoj elektrotehničkoj školi sam radio razne projekte, ali izostajala je finansijska podrška za koju sam se snalazio na razne načine, moleći razne **NVO-e, Partner MKF** i tako crpeći svoju energiju i gubeći dragocijeno vrijeme na sastanke sa eventualnim donatorima, a uz to je i moj rad kao profesora iziskivao veliki napor..

Kroz formiranje udruženja naš put ka Javnim pozivima za apliciranje sa raznim projektima je konačno bio otvoren. Naše udruženje opredjelilo se uglavnom na ekološke projekte i projekte iz primjene obnovljivih izvora energije. I tako se redaju naši projekti:

Mali kućni biodigestor-novembar 2016-maj2017.- Edukacija stanovništva **MZ Lipnica** i učenika **OŠ Lipnica** o dobijanju bioplina iz životinjskog gnojiva. U okviru projekta učenici **JUMS Elektrotehnička škola Tuzla** i volonteri **UG Ekosol**, građani su konstruisali mali kućni biodigestor za dobijanje bioplina i instalirali na privatnom imanju u Gornjoj Lipnici.

Solarni kutak u MZ Lipnica-decembar2016-juni 2017- *Edukacija učenika osnovne škole iz Lipnice, ekološke sekcije gimnazije "Meša Selimović" Tuzla i građana MZ Lipnica, u prostoru Kuće solidarnosti u G.Lipnici o kao i izrada solarnog kutka.*

Edukacija i u prostoru gimnazije **"Meša Selimović"** Tuzla za članove ekološke sekcije.

Realizirano je 6.radionica sa sljedećim temama:

- Uvod u obnovljive izvore energije –fotonaponski paneli i solarni kolektori;
- Zagađenja zraka;
- Uticaj zagađenje zraka na zdravlje ljudi;
- Zagađenje tla u Tuzlanskom kantonu;
- Primjena solarne tehnologije u domaćinstvima i poljoprivredi;
- Štednja el. energije u domaćinstvu.

Nakon održanih radionica pristupilo se i izradi solarnog punjača i njegovog instaliranja na zidu Kuće solidarnosti kako bi bilo dostupno mladima i građanima MZ Lipnica. U izradi su učestvovali i učenici konstruktorske sekcije **JUMS Elektrotehnička škola Tuzla**. Sama izrada solarnog kutka trajala je dva dana. Na kraju projekta održan je kulturno sportski dan za učenike OŠ Lipnica, učesnike u projektu i građane MZ Lipnica kojom prilikom je i predat solarni kutak mještanima.

Želimo da energija bude obnovljiva, a zrak čist-januar-jun 2017-Edukacija učenika o obnovljivim izvorima enrgije 5 osnovnih škola sa najugroženijih područja grada Tuzla što se tiče zagađenja zraka. (Lipnica, Bukinje, Solina, Miladije, Jala)

Edukacija o obnovljivim izvorima energije djece uzrasta 5 godina u JU Obdanište **"Naše dijete"** Tuzla

Štednjom el.energije doprinosimo kućnom budžetu i smanjenju aerozagađenja-januar 2018-jun 2018

Edukacija učenika 3 osnovne (Jala, Miladije i Solina)i 3 srednje (elektrotehnička, saobraćajna i mašinska škola) o mogućnostima uštede el.energije u domaćinstvu i praćenje potrošnje nakon radionica na kojima su predstavljene uštede. Na kraju projekta proglašena je škola koja je najviše uštedila –učenici(saobraćajna) i učenik pojedinac iz OŠ Jala.

Otpad kao zagađivač i korisna sirovina-decembar 2017-juli 2018- *Edukacija stanovništva MZ Lipnica o vrstama otpada, njegovom zbrinjavanju koja je sprovedena u prostorijama OŠ Lipnica i MZ Lipnica. U okviru projekat su građani, učenici i roditelji educirani o kompostiranju otpada iz domaćinstva, OŠ Lipnica je u dvorištu škole dobila demonstracijski centar sa klupama za održavanje časova ekološke sekcije i komposter za proizvodnju komposta Projekat je implementiran u partnerstvu sa Centrom za ekologiju i energiju Tuzla.*

Smart Start:Održivi uticaj civilnog društva kroz društveno preduzetništvo i inovacije u **Bosni i Hercegovini, Srbiji, Crnoj Gori, Makedoniji i Turskoj-januar 2018-april 2019.**

Oposobljavanje multifunkcionalne učionice i radionice u kojoj će učenici osnovnih i srednjih škola kroz praktične radionice razvijati svoje praktične vještine i pripremiti za upis u tehničke škole i tehničke fakultete. Projektom je nabavljena najsavremenija oprema, pribor i alati za praktičnu izradu u prvom redu solarnih punjača, solarnih kolektora, biodigestora i drugih proizvoda i usluga koji će poboljšati ekološke uslove življenja u našoj lokalnoj zajednici i šire na području TK. 6 praktičnih radionica:razvoj praktičnih vještina(zavarivanje, lemljenje, rukovanje alatima), izrada solarnog punjača, solarnog kolektora, malog kućnog biodigestora, praktične vještine u radu sa mikrokontrolerima i praktična izrada RFID skenera. Radionicama su prisustvovali učenici završnih razreda srednjih škola: **KŠC Sveti Franjo, mašinske, elektrotehničke, gimnazije Meša Selimović koji su se opredjelili za nastavak školovanja na elektrotehničkom i mašinskom fakultetu Univerziteta u Tuzli.**

Umrežavanje pojedinaca i udruga mladih u zaštiti okoliša u **Tuzlanskom kantonu– Januar-maj 2019** Projekat se implementira u partnerstvu sa PD **"Konjuh"** iz Tuzle i sastoji se u održavanju 6 radionica na teme iz planinarenja i zbrinjavanja čvrstog otpada.

-Projektom je dizajnirana web stranica www.ekosol.ba na kojoj je instalirana interaktivna mapa i gdje građani mogu prijaviti klikom na link ilegalnu deoniju bilo koje vrste otpada na način da je slikaju i pošalju lokaciju koju naš administrator locira na mapi i u saradnji sa predstavnicima MZ na kojoj se nalazi deponija organizuju akciju čišćenja na kojoj učestvuju članovi PD Konjuh, volonteri udruženja, građani sa ugroženih područja. Radionice za članove **PD Konjuh** o otpadu, načinima zbrinjavanja, i educirani kako prijaviti nelegalnu deoniju.Link na stranici za prijavu ilegalne deonije.Interaktivna mapa za mapiranje deonija na području Tuzlanskog kantona.

*Akcije čišćenja u saradnji sa **PD Konjuh-Ilinčica.**

Izrada senzorskog uređaja za monitoring zraka- koji su osmislili članovi našeg udruženja osvojivši 3. mjesto na takmičenju u Banja Luci. Ovaj uređaj privukao je ogromnu pažnju takio da se javio donator Partner MKF koji su obezbjedili nabavku neophodne opreme za izradu 6 ovakvih uređaja koji su se instalirali na 4 osnovnih škola(**Lipnica, Miladije, Mejdan, Slavinovići**) na krovu Partner MKF i na našem krovu prostora udruženja.

Primjena solarne energije u budućnosti mladih Tuzle-august 2020-decembar 2020.- Edukacija učenika 3 srednje škole(saobraćajna, elektrotehnička i gimnazija Meša Selimović) o obnovljivim izvorima energije i njihovoj praktičnoj primjeni. U okviru projekta učenici su izradili solarni sat(gimnazija), solrni punjač za mobitele(saobraćajna) i solarnu lampu (elektrotehnička) i instalirali ih na svojim školama).

Parlamentarna debata-rješavanje problema aerozagađenja u gradu Tuzla-jun 2020-maj 2021. Projekat finansira Švedska u okviru Granta *"Misli o prirodi"*, a implementira CPCD Sarajevo. Projekat realizira UG Ekosol u partnerstvu sa Pozorištem mladih Tuzle i Biciklističkim klubom Tuzla.

Projekat je obuhvatio sljedeće aktivnosti:

1.

Kako je planirano u projektnom prijedlogu, za rad biciklističkih sekcija u školama nosilac projekta Udruženje Ekosol je izvršiti nabavku 6 bicikala za učenike 6 škola i kako bi u okviru biciklističkih sekcija razvijali motoriku učenika u školama i više koristili bicikl kao prevozno sredstvo. Uručivanje bicikala školama je obavljeno 16.7.2020.

- JU MS Saobraćajna škola
- JU MS Mašinska škola
- JU MS Hemijska škola
- JU MSŠ Tuzla
- JU MS Elektrotehnička škola
- JU Gimnazija "Meša Selimović" 03.08. (pri čemu su sve škole dobile potvrdu o donaciji)

2.

10.09. i 11.09. 2020. na sceni Pozorišta mladih Tuzle (dvorana Kaleidoskop) održan je prvi modul radionica za 5 nastavnica i 1 nastavnika 6 srednjih škola u Tuzli. Prvog dana sa učesnicima su podijeljene spoznaje, iskustva i pozitivne primjere primjene dramske pedagogije u Evropi i svijetu, historijskim kontekstima razvoja drame kao sredstva odgoja i obrazovanja, oblika školskog pozorišta sa osnovnim zakonitostima i pravilima organizacije uz vođenje Amile Beširović pedagoginje drame iz Pozorišta mladih partnera u projektu. Drugi dan je bio posvećen obradi tema koje se tiču direktne postavke scena u prostor u radu sa učenicima, osnovama režije i glume te predpripremi voditelja sekcije. Svim školama su dodjeljene određene teme projekta koje će oni u narednom periodu obraditi stvarajući autorske dramske tekstove. Trening je vodio Adnan Mujlić magistar umjetnosti, glumac.

3.

28.09. i 29.09. na sceni Pozorišta mladih Tuzle (dvorana Kaleidoskop) održan je drugi modul radionica za 5 nastavnica i 1 nastavnika 6 srednjih škola u Tuzli. Prvog i drugog dana sa učesnicima su analizirani scenariji budućih igrokaza koje su osmislili nastavnici 6 škola kroz interaktivni pristup svih učesnika radionice (nastavnika, mentora i članova Ekosola). Na kraju

radionice nastavnici su dobili upute za nastavak procesa u svojim školama.

4.

12.10. i 13.10. održani su treninzi za profesore -voditelje javnih debata srednjih škola u Tuzli. Prezentovano im je 8 tema, a predavači su bili iz sljedećih sektora: Eko akcija Sarajevo, Federalni inspektor za okoliš, Grad Tuzla, Centralno grijanje , Pedagoški zavod Tuzla, JUMS Elektrotehnička škola, UKC Tuzla i UG Ekosol Tuzla. Svaka tema se bazirala na aerozagađenje u gradu Tuzla te su svi profesori bili upućeni u trenutno stanje istog. Saznali su ko sve doprinosi aerozagađenju, na šta i kako utiče zagađenost, kako smanjiti zagađenje, koje su procedure i zakoni. Radionici je prisustvovao i gost iz CPCD. Nastavnici su dobili upute o propozicijama za pripreme i finalno takmičenje debata

Uporedo sa aktivnostima na pripremi igrokaza počele su pripreme za zajedničku predstavu koja će biti izvedena u martu 2021.godine. U toku su probe.

5.

22.12.2021. Na sceni Pozorišta mladih-Kaleidoskop prikazana su 4 igrokaza srednjih škola:

- JU Gimnazija „Meša Selimović“ – Premijera igrokaza pod nazivom: „Nešto je u zraku“
- JU MS Elektrotehnička škola Tuzla – Premijera igrokaza pod nazivom: „Pozdrav iz Tuzle“
- JU MS Hemijska škola Tuzla – Premijera igrokaza pod nazivom: „Uticaj individualnih ložišta“
- JU Mješovita srednja škola Tuzla – Premijera igrokaza pod nazivom: „Bezimeni“

23.12.2021. U prostorijama JUMS Mašinska škola prikazan je 5 igrokaz „Nešto strefi konu“.

Igrokazi, čije su scenarije napisali profesori –voditelji dramskih sekcija u 6 škola i u saradnji sa voditeljima radionica modula I i II koje su profesori prošli u septembru 2020. su pokazali da su naši profesori i učenici spremni u budućim izazovima koristeći svoju inovativnost i kreativnost kroz scenski nastup, umjetnički izražaj i zdraviji odnos prema prirodi rješavaju problem aerozagađenja u našoj lokalnoj zajednici.

23.02.2021. u prostorijama **TC Dramar** u Sali za prezentacije održano je finalno takmičenje Javnih debata 6 srednjih škola na zadate teme:

- Utjecaj produkata sagorijevanja iz TE Tuzla na aerozagađenje-elektrotehnička škola.
- Utjecaj saobraćaja na aerozagađenje –saobraćajna škola.
- Utjecaj individualnih ložišta na aerozagađenje-hemijska škola.
- Utjecaj aerozagađenja na zdravlje ljudi-mješovita srednja škola.
- Primjena obnovljivih izvora energije za otklanjanje posljedica aerozagađenja –mašinska škola.
- Mjere koje se preduzimaju u uslovima aerozagađenja-gimnazija „Meša Selimović“.

Tim svake škole su predstavljala po 2 učenika(8 učenica I 4 učenika) koji su kroz ppt I pano prezentacije svaka na svoju temu analizirali problem I ponudili moguća rješenja. Primjećen je veliki entuzijazam I zainteresiranost učenika kroz pripreme aktivnosti da dođu do što boljih rezultata. Naravno učenici su sve ovo postigli pod vodstvom svojih mentora-profesora koji su zajedno sa svojim učenicima prošli kroz vrlo kvalitetnu I stručnu edukaciju u oktobru 2020. Na kraju svake prezentacije svi prisutni su postavljali pitanja učenicima na zadate teme. Dogovoreno je da se ove prezentacije u dogovoru sa profesorima Demokracije u okviru sekcija ponude učenicima u pomenutih 6 škola. Na ovaj način učenici i profesori iz 6 škola grada Tuzla su istražili moguće puteve djelovanja u smjeru iznalaženja načina u rješavanju problema sve prisutnijeg aerozagađenja kroz dijalog, razmjenu iskustava, i zdraviji odnos prema prirodi na takmičenju parlamentarnih debata i znanja koja su stekli u pripremnim radionicama pri čemu su pokazali inovativnost , kreativnost I upornost .

25.3.2021. Na sceni Kaleidoskop u saradnji sa našim projektnim partnerom Pozorištem mladih Tuzle je prikazana predstava *"Život u magli"* uz poštivanje strogih epidemioloških mjera (maksimum 30 osoba u pozorištu)koja je nastala iz 6 igrokaza čije scenarije su napisali nastavnici bosanskog jezika 6 škola I koja predstavlja vrhunac naših aktivnosti kroz ovaj projekat.

Planirana je biciklistička vožnja **22.4.2021.** na Dan planete zemlje kroz naš grad uz poštivanje strogih epidemioloških mjera, naravno ako prilike budu dozvoljavale.

9.

Obezbeđena su sredstva za konstrukciju stalaka parking za bicikla u 5 škola učesnica u projektu, a elektrotehnička škola ih već ima te joj nije potrebno. Konstrukciju će raditi učenici sa profesorom praktične nastave u radionici iz mašinske škole u dogovoru sa direktoricom iste škole.

U maju je planiran je Okrugli sto-Javna diskusija, završna aktivnost svih relevantnih predstavnika učesnika projekta I vlasti u Gradu Tuzla kako bi se ozbiljnije počeli baviti problemom aerozagađenja.

Moram napomenuti da su sve ove aktivnosti održane u dogovoru sa menadžmentima škola I nastavnicima koji su uložili izuzetan napor da se ovaj projekat implementira uz izuzetno poštivanje svih epidemioloških mjera(svim učesnicima u projektu obezbeđen je radni material I zaštitne maske).

Želim napomenuti da smo sve naše projekte implementirali uz podršku Grada, kantona, EU i Švedske aplicirajući na Javne pozive i odobravanje od istih koje smo zaslužili samo kvalitetom naših projekata. Sve ovo vrijeme smo samofinansirajući se od tih projekata uredno plaćali sve administrativne troškove.

Moji učenici sa kojim sam formirao udruženje od njih 6 su 4 završili redovan studij elektrotehničkog fakulteta Univerziteta u Tuzli i stekli diplomu, gdje su uz rad na ovim projektima redovno učili i polagali ispite.

Moja misija profesora na ovaj način je u potpunosti ispunjena gdje sam zajedno sa svojim učenicima a sada inženjerima prolazio kroz njihove strepnje i nadanja na fakultetu i implementirao veoma korisne projekte za našu lokalnu zajednicu, kanton i učenike osnovnih i srednjih škola na njihovom putu da postanu odgovorni građani naše lokalne zajednice, a i šire.

Osposobili smo jedan prostor uz angažman mojih učenika, studenata –multifunkcionalnu učionicu i radionicu u centru grada kao bazu za edukaciju i osposobljavanje učenika osnovnih i srednjih škola u smjeru postignuća mladih ljudi i poboljšanja njihovih praktičnih vještina.

Amir Hadžić, profesor elektrostruke i predsjednik UG

Ekosol

Collections

Autorski tekstovi